

Висшето образование е също толкова сложно, колкото и просто....

Изготвил: Александър Тодоров

Специалност Медицина, Медицински университет - Плевен

За да говорим за висше образование, за да говорим за неговите специфики – национални, в направления, е необходимо да се обобщят основните законови и стратегически постановки, които го детерминират.

А именно:

- Член 2 на Европейската конвенция за правата на човека, приета през 1950 година, задължава всички подписали страни да гарантират право на образование.
- ЗВО Чл. 2. Цел на висшето образование е подготовката на висококвалифицирани специалисти над средното образование и развитието на науката и културата.
- ЕС в областта на висшето образование

Какви мерки предприема Комисията?

Европейската комисия работи в тясно сътрудничество с изготвящите политики за подпомагане на развитието на политиките за висше образование в страните от ЕС съгласно стратегията за образованието и обучението до 2020 г. В програмата за модернизирание на висшето образование се определят пет ключови приоритета в тази област в ЕС:

1. повишаване на броя на завършилите висше образование;
2. подобряване на качеството и ефикасността на преподаването и ученето;
3. насърчаване на мобилността на студенти и университетски служители и на трансграничното сътрудничество;
4. укрепване на „триъгълника на знанието“, свързващ образование, научни изследвания и иновации;
5. създаване на ефективни механизми за управление и финансиране на висшето образование.

Какво е направено досега?

Европейската комисия представи поредица от политически документи, включително програма за модернизирането на системите за висше образование в Европа, която бе подкрепена от министрите на образованието на страните членки и от Европейския парламент. Тя подкрепя изпълнението на програмата за модернизирание чрез изследвания, които да предоставят данни за политиките, обмен на добри практики и разходни инструменти, като например програмата „Еразъм+“ и европейските структурни и инвестиционни фондове.

- Триъгълник: Висше образование/наука/бизнес

И тук идва ролята на националните идеи, навици и обичаи...

Не можем да отречем, че всяко висше училище има своя „европейски” вид, но този вид колко е фасада и колко е сраснал с начина на функциониране на образователната институция е една особено сложна и силно ранима тема.

За огромно съжаление висок процент от специалностите в българското висше училище са неприложими, неефикасни и безполезни (Апропо – ето отговора на въпроса „Защо повечето завършили инженерна специалност са таксиметрови шофьори, а не инженери?”). С малки изключения (визирам направленията от Класификатора, които за изключително професионално ориентирани – Напр. медицина, фармация) повечето специалности и направления имат строги високостепенно теоритизиране на материята до степен такава, че след завършването и назначаване по специалността се наблюдава изключително ниско ниво на практически компетенции. Какво да се направи?

1. Увеличаване на практическата подготовка е реална работна среда.
2. Създаване на „университетски” фирми, предприятия и др.
3. Контрол на практическата подготовка.
4. Стимулиране на бизнеса за предоставяне на стажове и други възможности.
5. Други.

Основна цели:

1. Да се промени системата за висше образование чрез пряко и повсеместно обвързване с бизнеса.
2. Регулиране на местата за прием – държавна поръчка в зависимост от необходимостта от такива.
3. Увеличение в геометрична прогресия на обмените и обучителните модули/периоди извън университета.

Водещи принципи – прозрачност, демократичност, автономност с държавно регулиране, финансова свобода